

Agnieszka Holland: nigdy
nie będę ministrem kultury

46

Chcesz zbić fortunę
– kupuj fotografie!

38

Przypadek Chajzera, czyli
celebryci w pułapce reklamy

18

Szczęście

PRZE KROJ

NR 6 (3424) / 8 LUTEGO 2011 / CENA 5 ZŁ
WWW.PRZEKROJ.PL w tym 8% VAT

Jak je
zdobyć?

Oni już wiedzą

Makłowicz Stuhr Błaszczyk Szczygiet

28

Kazimierz Kutz
Tadeusz Pieronek
Emilian Kamiński
Adam Nowak
Krzysztof Michalski

INDEKS
371424

9

ISSN 0033-2488

06

Walentynki 2011

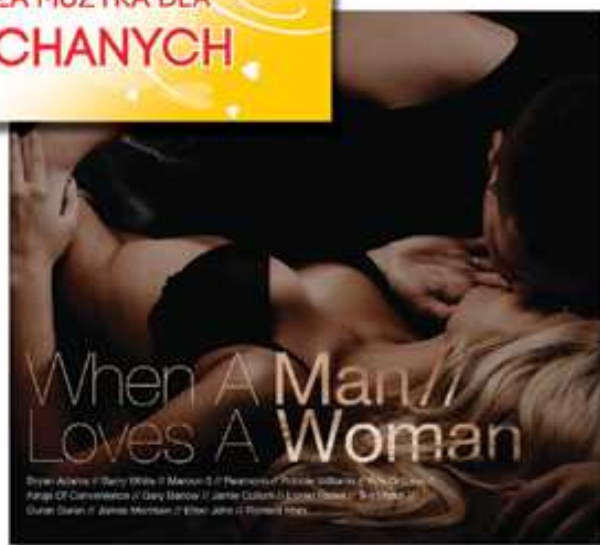
spędź miły wieczór z muzyką w tle

MAREK TORZEWSKI
L'AMORE 1CD
...NAJPIĘKNIEJSZE WŁOSKIE
PIOSENKI O MIŁOŚCI...

RÓŻNI WYKONAWCY
NAJLEPSZA MUZYKA DLA ZAKOCHANYCH 2CD

RÓŻNI WYKONAWCY
WHEN A MAN LOVES A WOMAN 2CD

PRZE KROJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

„Przekrój” w sieci:

Odkrycie amerykańskich naukowców wstrząsnęło światem. Nikt zrazu nie chciał mu dać wiary, ale testy na zwierzętach przyniosły jednoznaczne rezultaty. Wilcy dzikie, te najdziksze, z syberyjskiej tundry, bezlitośnie na strzepy rwące nawet próbujących przepoklić je bimbrem kłusowników – choć na bimber wilcy z wostoka dalekiego łase jak na spyrkę przecie – po tygodniu eksperymentalnej kuracji przechodziły na wegetarianizm. Mimo że chyba niewiele rozumieli wilcy owe, jak im laboranci czytali „Przekrój” przy karmieniu. A jednak coś do tych łebków psich przenikało. Podejrzewano interferencję fal mózgowych, jakiś rezonans niepojęty międzygatunkowy. Gdy wilczyca osierocone jagnięta karmić własnym wymionem zaczęła, postanowiono, że czas sprawdzić Metodę na ludziach. Założono, że dzięki tej kuracji uda się zresocjalizować nawet najstraszniejsze człowiecze kreatury, o sercach zatrutych i zimnych, o bezwzględnych, spaczonych do cna umysłach: seryjnych morderców, zbrodniarzy wojennych itd. Na pierwszy ogień wzięli jednak uczeni prostego menela jakich wiele, lokalnego wirażkę z Żoliborza: Staśka. Stasiak ów tak brzydko się wyrażał, że mdlały przy nim damy (może i lepiej, bo na wyrażaniu się Stasiak ów beczny nie przestawał). A i rechotał straszliwie. Już po tygodniu czytania mu „Przekroju” do piwa zaczął, miast rechotać, chichotać filuternie. I mały palec dystygnowanie od ucha kufła odsuwał, piankę niespiesznie siorbiąc. I kłąć przestał! Raz tylko się zdarzyło, gdy laborant niezdarza stłukł fłaszke: – A niech to jasne motyle prącie strzeli! – wybuchnął, lecz zaraz poczerwieniał zawstydzony. Amerykańscy naukowcy mieli rację. Teraz czas przetestować www.przekroj.pl.

Skargi, że w tym tygodniu nie ma słowa o Facebooku, Blipie i Twitterze – a co gorsza, nie ma nawet obrazków! – ślij na redakcja@przekroj.pl.

JAK NAJSTARANNIEJ NIE PISZEMY...

...że posłanka Joanna Mucha tak – wedle własnych słów – „niechłujnie” autoryzowała swój wywiad dla partyjnej gazetki PO, iż wyszło na to, że „Starsi ludzie przyzwyczajeni [są] do traktowania wizyty u lekarza co dwa tygodnie jako rozrywki”, choć podobno chodziło jej o coś odrobinę innego. Gratulujemy posłance, a przede wszystkim redaktorom partyjnego organu, którzy najwyraźniej nie czytają tego, co publikują, albo każde słowo swych parlamentarzystów traktują jak świętość. Aż chciałoby się niechłujnie zawołać: No, pięknie!

Mucha nie siada! – ale
wszak nie wypada.

...że skrzący się wyrafinowanymi ripostami sejmowy meczyk wokół głowy ministra Klichy wirtuozersko podsumowała w „Kropce nad i” posłanka Kempa z PiS: „Dla mnie żaden facet, który nie ma tęgiej głowy, nie jest facetem. Żyjemy w kraju Słowian i to jest oczywiste”. Bo tyle w tych skromnych zdaniach delirycznej głębi, że głowa nam spuchła.

...że głęboko zażenował nas nienawistny i nieprzemysłany

wybrzyk będący jawnym sabotażem nie tylko wobec rodzącego się polsko-rosyjskiego partnerstwa, ale i wobec europejskich ambicji Małopolski. Oto samorządowcy z Poronina chcą przywrócić mu sławny pomnik Lenina i uczynić zeń atrakcję turystyczną na skalę europejską! Oto sekundują im władze wojewódzkie! A Stefan Niesiołowski mówi „nie”! Panie marszałku, niechże się pan opamięta, przecież jak dobrze poskrobać, to i Włodzimierz Iljcz okaże się nade wszystko antypisiosem *avant la lettre*. Czy to nie jest gra warta świeczki?

...że „Tomek czyta z scenariusze napisane na podstawie naszej książki” – miał powiedzieć tygodnikowi „Na Żywo” Piotr Krysiak, który wraz z agentem Tomkiem napisał emerycki romans „Agent Tomek. Spowiedź”. Podobno agent Tomek mógłby nawet zagrać samego siebie. Życzymy powodzenia, czekamy jak kania dżdżu i namawiamy, by od razu przymierzyć się do trylogii „Spowiedź”, „Pokuta”, „Rozgrzeszenie”. Oraz superbonusa w postaci części czwartej „Brylantyna jest wieczna”.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

*O zakazie płatnych reklam wyborczych:
zobaczyć kandydata w tv – bezcenne.*

W TYM TYGODNIU

- 6 Świat według „Przekroju” Katarzyny Janowskiej i Orbita „Przekroju” Agnieszki Graff
- 8 Tydzień z „Przekrojem”

PRZED WSZYSTKIM

- 10 Egipt ogarnięty jest zamieszkami czy już prawdziwą rebelią? Łukasz Wójcik podpowiada Arabom, jak przeprowadzić wzorcową rewolucję
- 14 W Polsce jęka się pół miliona ludzi. Skąd się bierze ta przypadłość i jak można ją leczyć, píše Małgorzata Świąchowicz
- 17 Stary człowiek i może. Domy publiczne dostosowują się do potrzeb doświadczonych wiekiem klientów i zachęcają emerytów do korzystania z uciech życia. Zainteresował się tym Rafał Kostrzyński
- 18 Zygmunt Chajzer stracił twarz, występując w reklamie oszukańczych konkursów SMS-owych. Jak celebryci w pogoni za kasą tracą klasę, czytaj w tekście Donata Szyllera
- 20 Wiara w cuda czynione przez płaczące obrazy ściągnęła do Terespola tłumy pielgrzymów. Anna Szulc píše, jak smutna Madonna jednocy katolików i prawosławnych
- 22 Krótko

ROZMOWA PRZEKROJU

- 24 Zostałem w tę historię wplątany prywatnie i zawodowo. Antoni Krauze opowiada Robertowi Mazurkowi o kulisach powstawania filmu „Czarny czwartek”

OD AUTORÓW

Małgorzata Świąchowicz

Przepraszam, zwykle nie robię tak groźnej miny. Naprawdę nie chciałam nikogo przestraszyć – od tego można zacząć się jękać. I choć z tego powodu udaje się nawet dostać grupę inwalidzką, to niestety nie ponad to. O tym, jak ludzie, którzy boją się odezwzać, dramatycznie szukają pomocy, a inni szukają okazji do zarobku, na s. 14.

Urszula Dąbrowska

Jak każdy mam kilka hipotez, co robić, by żyć długo i szczęśliwie. W tej sprawie jednak nie ufam intuicji. W końcu teoretyków szczęścia jest na pęczki – z praktyką radzi sobie niewielu. Dlatego sprawdziłam, co na ten temat ma do powiedzenia nauka. I odetchnęłam z ulgą. Nie bez wysiłku, ale każdy jest w stanie szczęście osiągnąć. Jak? Odpowiedzi na s. 28.

Jacek Tomczuk

Nigdy nie robiliśmy więcej zdjęć, niż teraz cykamy aparatami, telefonami, kamerami. Ile z nich trafia na papier? Promil. Ale paradoksalnie digitalizacja fotografii wzmacnia wartość odbitki jako czegoś ekskluzywnego, wyjątkowego. Rozmawiałem z dziesiątkami osób, które wierzą, że fotografie to takie same dzieła sztuki jak malarstwo czy rzeźba. Jak dziś kolekcjonuje się zdjęcia i dlaczego warto się pośpieszyć, czytaj na s. 38.

CYWILIZACJA OD ŚRODKA

- 28 Jak żyć dobrze i szczęśliwie? Odpowiedzi szukają Urszula Dąbrowska, Piotr Stanisławski i Milena Rachid Chehab. Mamy nadzieję, że efekt ich pracy was uszczęśliwi

KONIEC Z KULTURĄ

- 38 Kolekcjonowanie fotografii jest trendy. Nie czekajcie, tylko kupujcie! Zachęca Jacek Tomczuk
- 42 Do wtargnięcia do polityki namawia muzyków Jarek Szubrycht
- 44 Portret reżysera Jana Komasy w facebookowym stylu kreśli Ola Salwa
- 46 Lektura: Agnieszka Holland nie chce być ministrem kultury. Dlaczego? Tego usiłuje się dowiedzieć Karolina Pasternak

OTWÓRZ OCZY

- 50 Korei życie powszednie. Lepiej czytać i patrzeć na zdjęcia, niż oglądać to na miejscu

RECENZJE

- 56 Film: Sadowska chwali Saramonowicza
- 57 Muzyka: Winczewski o duecie Gil Scott-Heron i Jamie xx
- 58 Książki: Nyczek czyta naraz Styrona, Orwella i Tyrmanda
- 59 Teatr: Wakar bardzo krytycznie o „Komediancie”
- 60 Sztuka: Szablowski o perłach polskiego wzornictwa
- 61 Stopklatka

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 9 Kroniki popkultury Orbitowskiego
 - 62 Rozmaitości z krzyżówką i jolką, Obyczajówką Witkowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicza, Ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
 - 66 Dziennik Jerzego Pilcha
- 3, 22, 67 Raczkowski

Ilustracja na okładce: Kasper Skirgajło-Krajewski na podstawie zdjęć Maciej Zienkiewicz/AG, Bartosz Bobkowski/AG, Bogdan krezel.com, Krzysztof Jastrzębski/East News

PRENUMERATA

PRZYZYSC WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 a, 00-695 Warszawa, Alifor Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 7792 i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 88 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty w 2011 r.: rocznej – 218,40 zł, półrocznej – 109,20 zł. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 69 Prenumerata przez Ruch SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

ADRES REDAKCJI:
ul. Nowogrodzka 47 a,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33, faks 22 525 99 88,
www.przekroj.pl
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNA:
Katarzyna Janowska
ZASTĘPCA REDAKTOR NACZELNEJ:
Marek Zajac
DYREKTOR ARTYSTYCZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski
SEKRETARZ REDAKCJI:
Magda Gędziorowska, Piotr Witek
SEKRETARIAT:
Karolina Łajkowska, tel. 22 525 99 33

PRZED WSZYSTKIM:
wydarzenia@przekroj.pl,
Paweł Wieczorek (szef),
Łukasz Wójcik (zastępca szefa),
Agnieszka Fiedorowicz,
Maciej Jarokiewicz, Rafał Kostrzyński,
Anna Szulc, Donat Szyller,
Małgorzata Świąchowicz,
Joanna Woźniczko-Czczott;
stałe współpracujące Agata Jankowska

CYWILIZACJA OD ŚRODKA:
nauka@przekroj.pl, Piotr Stanisławski (szef), Milena Rachid Chehab,
Olaf Szwarczyk; stałe współpracujące:
Irena Cieślńska, Urszula Dąbrowska,
Piotr Kossobudzki

KONIEC Z KULTURĄ:
kultura@przekroj.pl, Jacek Wakar (szef),
Marcin Sendek (zastępca szefa),
Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Małgorzata Sadowska, Jacek Tomczuk;
stałe współpracujące: Kuba Dąbrowski,
Łukasz Drewniak, Sebastian
Frąckiewicz, Mariusz Herma, Anna
Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski

ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:
rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;
stałe współpracujące Kaliber 45

PRACOWNIA GRAFICZNA:
Władysław Buchner (wicedy. art.),
Agnieszka Kwiatkowska,
Adam Szymański, Krzysztof Zakrzewski

FOTODYSCJA:
foto@przekroj.pl, Marcin Kapica (szef),
Marek Szczepański; stałe współpracujące
Anna Bajorek

KOREKTA:
Dorota Dul, Tatiana Hardej

PROJEKT GRAFICZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski

STRONA INTERNETOWA:
Marcin Cichonki

ARCHIWUM: Dominika Bok
OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: Andrzej Tchórzewski

Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 a,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

WYDAWCA:
Grzegorz Hajdarowicz

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumanek

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef),
Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Wilczek
– dyrektor, tel. 22 525 99 17,
Grzegorz Makowski tel. 22 525 99 16,
Agnieszka Pawelec tel. 525 99 15,
Małgorzata Skurupa tel. 22 525 99 18.

DYREKTOR DYSTRYBUCJI:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

RUCK ZUCK.pl

PODŁOGI I DRZWI

**Szukasz
czegoś
konkretnego?**

**Zajrzyj do
RuckZuck**

**Ponad 100 punktów
partnerskich w całym kraju**

- **PANELE PODŁOGOWE**
- **PODŁOGI DREWNIANE**

- **DRZWI WEWNĘTRZNE**
- **AKCESORIA**

Ponadto fachowa obsługa, transport towaru oraz profesjonalny montaż.
To wszystko znajdziesz w salonach RuckZuck w całym kraju.

pełna lista sklepów na
www.ruckzuck.pl

ŚWIAT WEDŁUG PRZEKROJU

KATARZYNA JANOWSKA
REDAKTOR NACZELNA

Zwykły dzień

Niech mnie pani nie pyta o szczęście – powtarzała filozof profesor Barbara Skarga, moja mistrzyni, której jedna z książek nosi tytuł „Człowiek to nie jest piękne zwierzę”. Mimo to podczas różnych spotkań drażyliśmy temat. Skarga mawiała wtedy: bo niby co to jest szczęście? Nagroda? Kto miałby nagradzać i za co? A może to tylko ślepy traf? Zresztą czy człowiek jest stworzony do szczęścia? Zawsze mnie denerwuje, gdy jakaś matka mówi o swoim synu: tak bym chciała, żeby był szczęśliwy, zamiast powiedzieć: a niech on będzie porządnym i uczciwym człowiekiem. I co? Potem jest tylko wielkie rozczarowanie, bo to szczęście nie przychodzi. Nie należy się nastawiać, że w życiu trzeba być koniecznie szczęśliwym. Może pojawi się taki moment, że pocujemy się szczęśliwi, ale to nie może stać się celem życia, bo równie dobrze taka chwila może się nie przydarzyć. A nawet kiedy się trafia, najczęściej nie zdajemy sobie z tego sprawy.

...

Zdażyłam na pociąg w ostatniej chwili. Korki były większe niż zazwyczaj. Ekspres 7.15 Kraków–Warszawa wjechał na Dworzec Centralny punktualnie. Całe szczęście. O 11 zaczynam nagranie programu z Wojciechem Kilarzem. Makijaż, kawa z bohaterem i kamery start. Rozmowa o muzyce, życiu, miłości do żony, zapachach i barwach Paryża – mieście, w którym Kilarowie lubili spędzać wakacje. Rozmowa płynie z humorem, żadnej wymuszonej pozy, nadymania się. Na pytanie o natchnienie rozbawiony kompozytor odpowiada: najlepiej opisał to Mrozek. Coś mnie zaszło od tyłu.

Nie wiem, kiedy minęły trzy godziny. Znowu pędem na dworzec, metrem, bo szybciej. Wbiegam na peron w momencie, gdy konduktor zaczyna gwizdać. Dojeżdżam do Krakowa. W upalnym wrześnieowym słońcu czuć rozwibrowanie nadciągającej jesieni. Do domu spacerem przez gwarny rynek. Wszystkie stoliki na płycie zajęte. Życie pokazuje moc. Wszystko mi się dziś udało. Wieczorem jem z synem kolację na tarasie. Jest ciepło jak w sierpniu. Czemu właściwie tak dokładnie pamiętam ten dzień sprzed sześciu czy siedmiu lat?

...

Kiedyś podeszłam Barbarę Skargę pytaniem, czy pamięta, kiedy czuła się szczęśliwa. O dziwo, nie obruszyła się. Po chwili namysłu powiedziała: – Pewnego lipcowego dnia w Chocieńcach, gdzie przed wojną co roku spędzałam wakacje, ale wtedy nie wiedziałam, że to jest szczęście.

...

Publikujemy w tym numerze raport o szczęściu. Po co? By umieć je dostrzec, jeśli komuś z nas się przydarzy.

ORBITA PRZEKROJU

AGNIESZKA GRAFF

Jakoś to będzie?

Minister Boni wyjaśnił nam, że nie stracimy na przeniesieniu części składki z OFE do ZUS, bo tam będą subkonta, w dodatku waloryzowane „według średniego nominalnego wzrostu PKB z ubiegłych pięciu lat”. Kiedy coś takiego słyszę, robi mi się szaro przed oczami. Podobnie czułam się na matematyce w liceum. Nie znam się na różniczkach ani subkontach i trochę mi z tego powodu łyso, więc z tego wstydu odpuszczam sprawę. Niech już eksperci robią, co chcą. Niech Boni to sobie sam policzy. Chyba o to właśnie rządowi chodziło – żebyśmy odpuścili. Żebyśmy przestali liczyć. Dlatego o reformie reformy nie było debaty publicznej, a rządowi eksperci mówią do nas rzadko i głównie po chińsku. Po polsku gorzej by zabrzmiało. Mniej więcej tak: Kochani, mamy dziurę w budżecie, zróbcie rzutę, dobra? A zresztą spoko, sami sobie weźmiemy z tego, co niby miało być na wasze emerytury. Ale nie martwcie się, młodzi jesteście, macie czas, jakoś to będzie.

Nie jestem fanką OFE. Faktycznie PTE poszalały sobie z opłatami, a zyski miały marne. Jednak przy wszystkich swoich wadach OFE są częścią pewnej umowy społecznej. Tej sprzed 11 lat, która miała działać przez kolejne dekady. Ta umowa miała sens. Różnica między pieniędzmi odkładanymi w ZUS a tymi w OFE to różnica pokoleniowa. W ZUS jest kasa do wydania od zaraz, a w OFE każdy ma swoje i odkłada na zaś. Brutalnie rzecz ujmując: im kto starszy, tym mniej mu na OFE zależy. Przekładając kasę z jednej kupki na drugą, rząd robi numer milionom ludzi, którzy o emeryturach jeszcze nie myślą. A chyba powinni to robić.

Reforma ta odbywa się zamiast reform sensowniejszych, ale politycznie niebezpiecznych. Takich, które z daleka pachną tłącą się oponą. Przyszły emeryt to mało realny podmiot roszczeń. Jest rozproszony, a o swojej przyszłości myśli, że „jakoś to będzie”. Dużo bardziej realny i groźny jest górnik czy emeryt mundurowy, który na młodzieńczą emeryturę idzie za chwilę, bo mu to obiecano. Ci ludzie swoich przywilejów strzegą jak Kmicie Jasnej Góry, a rolnicy KRUS.

Tusk ma dziurę w budżecie, więc wysupłał zaskórniaka. Szkoda tylko, że nie swojego, tylko mojego. Bo mimo młodzieńczej urody premier jest ode mnie sporo starszy. Jego pokolenie się załapie, z moim będzie krucho, a już obecni studenci zostaną zupełnie na lodzie. Za 40–50 lat zażęsknimy za roztrwonionym zaskórniakiem. Założymy partię emerytów i rencistów i wyjdziemy na ulice palić opony. Znajdziemy sobie nowego Leppera, wygramy wybory i sami sobie weźmiemy, co nam się należy, robiąc w bambuko kolejne pokolenia. Jakoś to będzie.

Autorka jest pisarką i publicystką, członkinią zespołu „Krytyki Politycznej”. Jej najnowsza książka nosi tytuł „Magma”

WSZYSCY NA ZIEMI JUŻ TO WIEDZĄ

LANCIA YPSILON – ZWINNA I EKONOMICZNA, IDEALNA DO JAZDY PO MIEŚCIE, JUŻ OD 43 900 zł*.

LANCIA MUSA – MIEJSKA LIMUZyna, ZAPEWNIĄ DOSKONAŁY KOMFORT JAZDY ZARÓWNO W MIEŚCIE, JAK I PODCZAS DŁUGICH PODRÓŻY, JUŻ OD 53 900 zł*.

LANCIA DELTA – KOMFORTOWY I RODZINNY HATCHBACK, ŁĄCZĄCY WYJĄTKOWY DESIGN Z ZAAWANSOWANĄ TECHNOLOGIĄ, JUŻ OD 69 990 zł*.

* Cena dotyczy modeli: Lancia Ypsilon dla wersji Argento 1.2 69 KM, emisja CO₂ – 114 g/km, średnie zużycie paliwa – 4,9 l/100 km; Lancia Musa dla wersji Argento 1.4 95 KM, emisja CO₂ – 140 g/km, średnie zużycie paliwa – 6,0 l/100 km; Lancia Delta dla wersji Argento 1.4 120 KM, emisja CO₂ – 146 g/km, średnie zużycie paliwa – 6,3 l/100 km.

Lancia.pl

[Kup książkę](#)